

omnem legis ordinem, cum quo competit talia & discere, & judicare. Novimus igitur apud Papianum sapientissimum, dictum in decimo nono libro ejus questionum, ubi permittit alienationes in tali casu: illud solum velut ex studio in anigmate proponens, ut nunc oportet prohiberi alienationes, cum ad solvendum fideicommissum, ex studio ² qui hoc oneratus est, ad alienationem venit. Et tanquam philosophatus inter Imperatores Marcus, tali quodam proposito casu, viri boni arbitratum videri inesse talibus verbis dispoluit.

C A P . I.

Nobis ³ ergo recte visum est, hanc ita disponere legislationem, ut si quidem univeraliter aliquis dictum restringit fideicommissum: hac tenere quae in talibus decreta sunt & a nobis iam sancta. Sin vero tale sit fideicommissum, quale subjacet: & ea quae inveniuntur seu remanent in tempore mortis, testator submittit sola in fideicommissum: tunc indeinde dictum prioribus, sub quadam legitima deducere divisione & ordine. Si quis enim habeat, aut etiam aliquid aliud dixerit: sanctius usque ⁴ ad Falcedium solum suæ institutionis necessitatibus habere servare eum qui oneratus est fideicommissi restitutio, & non posse aliquid penitus ex illa minuere sufficiens existens: sed heredi quidem superius tres partes, illi autem quartæ solius relinquuntur. Non enim concedimus ei qui gravatus est, etiam donationibus ⁵ uti aliquibus, & forsan ex studio (quod Papianus ⁶ dicebat) interventendi fideicommissi causa; ut etiam quartæ minuatur institutionis ejus: sed hoc omnino relinquere fideicommissum: alios omnibus in ejus positis potestate: & licentiam habere eum his sicut voluerit uti, quem admodum perfectis dominis competit. Si vero & ipsam quarum is qui gravatus est, contingat: necessarium est percutriat causam secundum hoc egit: & si quidem aut dote ⁷ voluerit dare, aut sponsalitatem largitatem, aliam non habens substantiam: oportet ei hoc permitti agere, hoc videlicet quod nostra continentur jam lege, in qua ei omnino non negavimus talem denuntiationem. Si vero & in captivorum redemptionem (hanc enim excipimus, & dicamus Deo causam) & hoc licentiam eum habere facere, & minuere etiam quartam pietatis ratione: quod omnium nobis pretiosius videtur.

C A P . II.

Si vero contigerit neque ipsum habere ex aliquibus causis unde faciat expensas, ex tali restitutio, etiam has facere: damus ei licentiam (hoc quod & testator permitit) quod relinquatur, omnino hoc volens ad restitutioem trahi, & quasi aliquis dicat, ex hoc quod remaneret, ei restitutioem fieri. Si autem nulla talis subjetat occasio, necessitatem habere omnino quartam partem proprie institutionis servare, & tali & aliis restitutioem donare. Si ⁸ tamen aliquid expenderit, habens unde supplementum faciat: ex illo suppleri quartam, & per nullam causam hanc minu. Si vero contigerit quartam, & non habeat ad supplementum aliam substantiam: tunc damus ei & contra emptores, aut alter accipientes res in rem & hypothecas ex autoritate hujus legis, ut liceat compeleri fideicommissum ex rerum vindicatione, hoc quod in legatis jani dedimus, & ex confirmatione in rem ei donantes, & fideicommissari persecutionem, unde & cautionem fideicommissarius dabit ⁹ non minus quam servare: nisi & ipsam testator, sicut in pronunciata nobis facta, prohibuit, cum enim ipse testator omnem non fideicommissum solum, sed etiam cautionem relaxaverit, non aliter disponere, non est morientis concire voluntatem.

E P I L O G U S .

Hæc igitur sit causis decisio, ipsa que præbit questionem, & aliis omnibus, in quibus pendere contigerit causus testamentorum quidem factorum, & testatorum quippe defunctorum: nondum autem tali locum accipiente fideicommissio, sed adhuc eo qui gravatus est, superfluit. Et hæc dictum non in filii solum, sed etiam in aliis cognatis & extraneis agere, in quibus omnino tale fideicommissum reliqui contigerit. Tua igitur gloria omnibus hæc manifesta faciat nostris subiectis, ut sciant quædammodum competat & vivere eos, & mori, & testari, & fideicommissari relinquere, & alia agere quæ in talibus sunt sancta. Dat. Kalend. Febr. CP. Dom. JUSTIN. PP. Aug. Anno 14. ¹¹ BASIL. V. C. CONSULE.

nere. add. Novell. 39. ¹ 1. 9. ff. ad SC. Treb. viii. 1. 3. 9. 2. ff. de usuris. Goth. Ad hanc Nov. vid. Rittershuf. part. 6. cap. 9. & seq. & Novell. 39. Anf. ² Ulro, non coadu. ³ Hinc sumpta ex Authentica, Costra C. ad SC. Trebelle.

⁴ Rogatus restituere, quod ex hereditate defuncti ei supererit, potest diminuere ad novem usque uncias, triuncio (erato fideicommissari generali. Numquam igitur diminuere poterit ex tribus illis uncias). Imo poterit, certis tamen causis, veris, si vero ⁷ test. ⁵ Rogatus restituere, quidquid ex hereditate defuncti, donare quicquam ex iis bonis non potest: excepte tamen quædam genera donationum, de quibus dictum ex Nov. 19. 6. 1. 3. 9. 2. ff. de usuris, add. 1. 14. in fin. 1. 15. 1. 16. ff. ad SC. Treb. ⁷ Rogatus restituere quicquid ex hereditate defuncti, non tantum novem usque ex quavis causa, sed ex tribus reliquo uncias, certis de causa, diminuere potest.

⁸ Nota remedia fideicommissari generali competentia, si triuncio ejus diminuere fuit ex causa ab herede: & si alia habeat, ex enim causa fideicommissarius ager in ejus bona, ad supplementum triuncio, si hic: si non haberet, res alienata possidentibus conductetur, veris, si vero contigerit. ⁹ Id est, heres, ut in. 5. 1. de fin. de judic. ¹⁰ 1. 9. 4. in fin. ad SC. Treb. Imo, non dabit, 6. 6. 1. C. ad SC. Treb. Res ita est: dabit, si testatore iussus est fratri, non si liberis suis: nisi iussus sit cavere, vel ad secundas nuptias transferit, vid. Cui ad Novell. 37. ¹¹ 15. 1. ut si annus Christi 540.

¹² Quorū patēt mentio. ¹³ De hereticis, vid. Jul. conf. 102. n. 2d. ¹⁴ De hereticis, vid. Jul. conf. 102. n. 2d. ¹⁵ De mulieribus fidei hereticis. ¹⁶ Hac desiderantur in titulo Codicis de episcopali audience. Sed extra in lib. 17. Basiliac. Cap. hic. possit tamen dicere hinc intelligi. ¹⁷ C. de heret. ¹⁸ Hoc & pofetit videlicet. ¹⁹ Id est, rebellis. ²⁰ Erythreis Constantinopolitanus monachus fenex, hereticus. ²¹ Severus fuit episcopus Antiochensis, fuit episcopus Chalcedonensis. ²² Severus fuit episcopus Antiochensis, fuit episcopus Chalcedonensis. ²³ Manes, genere Persicus, ut doctrina infans, ita & morte. Nam cui filio regis Persarm liberacionem morti iusserit, ignoramus. ²⁴ Manes, genere Persicus, ut doctrina infans, ita & morte. Nam cui filio regis Persarm liberacionem morti iusserit, ignoramus. ²⁵ Manes, genere Persicus, ut doctrina infans, ita & morte. Nam cui filio regis Persarm liberacionem morti iusserit, ignoramus. ²⁶ Diophorus fuscelfor D. Cyrrili. ²⁷ Alexander episcopi. ²⁸ C. de heret. ²⁹ De heret. ³⁰ De heret. ³¹ Liberatum in Breviario cap. 10. damnatos fuit in Concilio Chalcedonensi. ³² Severus fuit episcopus Antiochensis, fuit episcopus Chalcedonensis. ³³ Severus fuit episcopus Antiochensis, fuit episcopus Chalcedonensis. ³⁴ Manes, genere Persicus, ut doctrina infans, ita & morte. Nam cui filio regis Persarm liberacionem morti iusserit, ignoramus. ³⁵ Manes, genere Persicus, ut doctrina infans, ita & morte. Nam cui filio regis Persarm liberacionem morti iusserit, ignoramus. ³⁶ Diophorus fuscelfor D. Cyrrili. ³⁷ Panentibus hereticis indulgetur, add. Novell. 4. quibus idem iustus in provinciis sit, quod superioribus.

³⁸ C. de heret. ³⁹ De heret. ⁴⁰ De heret. ⁴¹ De heret. ⁴² De heret. ⁴³ De heret. ⁴⁴ De heret. ⁴⁵ De heret. ⁴⁶ De heret. ⁴⁷ De heret. ⁴⁸ De heret. ⁴⁹ De heret. ⁵⁰ De heret. ⁵¹ De heret. ⁵² De heret. ⁵³ De heret. ⁵⁴ De heret. ⁵⁵ De heret. ⁵⁶ De heret. ⁵⁷ De heret. ⁵⁸ De heret. ⁵⁹ De heret. ⁶⁰ De heret. ⁶¹ De heret. ⁶² De heret. ⁶³ De heret. ⁶⁴ De heret. ⁶⁵ De heret. ⁶⁶ De heret. ⁶⁷ De heret. ⁶⁸ De heret. ⁶⁹ De heret. ⁷⁰ De heret. ⁷¹ De heret. ⁷² De heret. ⁷³ De heret. ⁷⁴ De heret. ⁷⁵ De heret. ⁷⁶ De heret. ⁷⁷ De heret. ⁷⁸ De heret. ⁷⁹ De heret. ⁸⁰ De heret. ⁸¹ De heret. ⁸² De heret. ⁸³ De heret. ⁸⁴ De heret. ⁸⁵ De heret. ⁸⁶ De heret. ⁸⁷ De heret. ⁸⁸ De heret. ⁸⁹ De heret. ⁹⁰ De heret. ⁹¹ De heret. ⁹² De heret. ⁹³ De heret. ⁹⁴ De heret. ⁹⁵ De heret. ⁹⁶ De heret. ⁹⁷ De heret. ⁹⁸ De heret. ⁹⁹ De heret. ¹⁰⁰ De heret. ¹⁰¹ De heret. ¹⁰² De heret. ¹⁰³ De heret. ¹⁰⁴ De heret. ¹⁰⁵ De heret. ¹⁰⁶ De heret. ¹⁰⁷ De heret. ¹⁰⁸ De heret. ¹⁰⁹ De heret. ¹¹⁰ De heret. ¹¹¹ De heret. ¹¹² De heret. ¹¹³ De heret. ¹¹⁴ De heret. ¹¹⁵ De heret. ¹¹⁶ De heret. ¹¹⁷ De heret. ¹¹⁸ De heret. ¹¹⁹ De heret. ¹²⁰ De heret. ¹²¹ De heret. ¹²² De heret. ¹²³ De heret. ¹²⁴ De heret. ¹²⁵ De heret. ¹²⁶ De heret. ¹²⁷ De heret. ¹²⁸ De heret. ¹²⁹ De heret. ¹³⁰ De heret. ¹³¹ De heret. ¹³² De heret. ¹³³ De heret. ¹³⁴ De heret. ¹³⁵ De heret. ¹³⁶ De heret. ¹³⁷ De heret. ¹³⁸ De heret. ¹³⁹ De heret. ¹⁴⁰ De heret. ¹⁴¹ De heret. ¹⁴² De heret. ¹⁴³ De heret. ¹⁴⁴ De heret. ¹⁴⁵ De heret. ¹⁴⁶ De heret. ¹⁴⁷ De heret. ¹⁴⁸ De heret. ¹⁴⁹ De heret. ¹⁵⁰ De heret. ¹⁵¹ De heret. ¹⁵² De heret. ¹⁵³ De heret. ¹⁵⁴ De heret. ¹⁵⁵ De heret. ¹⁵⁶ De heret. ¹⁵⁷ De heret. ¹⁵⁸ De heret. ¹⁵⁹ De heret. ¹⁶⁰ De heret. ¹⁶¹ De heret. ¹⁶² De heret. ¹⁶³ De heret. ¹⁶⁴ De heret. ¹⁶⁵ De heret. ¹⁶⁶ De heret. ¹⁶⁷ De heret. ¹⁶⁸ De heret. ¹⁶⁹ De heret. ¹⁷⁰ De heret. ¹⁷¹ De heret. ¹⁷² De heret. ¹⁷³ De heret. ¹⁷⁴ De heret. ¹⁷⁵ De heret. ¹⁷⁶ De heret. ¹⁷⁷ De heret. ¹⁷⁸ De heret. ¹⁷⁹ De heret. ¹⁸⁰ De heret. ¹⁸¹ De heret. ¹⁸² De heret. ¹⁸³ De heret. ¹⁸⁴ De heret. ¹⁸⁵ De heret. ¹⁸⁶ De heret. ¹⁸⁷ De heret. ¹⁸⁸ De heret. ¹⁸⁹ De heret. ¹⁹⁰ De heret. ¹⁹¹ De heret. ¹⁹² De heret. ¹⁹³ De heret. ¹⁹⁴ De heret. ¹⁹⁵ De heret. ¹⁹⁶ De heret. ¹⁹⁷ De heret. ¹⁹⁸ De heret. ¹⁹⁹ De heret. ²⁰⁰ De heret. ²⁰¹ De heret. ²⁰² De heret. ²⁰³ De heret. ²⁰⁴ De heret. ²⁰⁵ De heret. ²⁰⁶ De heret. ²⁰⁷ De heret. ²⁰⁸ De heret. ²⁰⁹ De heret. ²¹⁰ De heret. ²¹¹ De heret. ²¹² De heret. ²¹³ De heret. ²¹⁴ De heret. ²¹⁵ De heret. ²¹⁶ De heret. ²¹⁷ De heret. ²¹⁸ De heret. ²¹⁹ De heret. ²²⁰ De heret. ²²¹ De heret. ²²² De heret. ²²³ De heret. ²²⁴ De heret. ²²⁵ De heret. ²²⁶ De heret. ²²⁷ De heret. ²²⁸ De heret. ²²⁹ De heret. ²³⁰ De heret. ²³¹ De heret. ²³² De heret. ²³³ De heret. ²³⁴ De heret. ²³⁵ De heret. ²³⁶ De heret. ²³⁷ De heret. ²³⁸ De heret. ²³⁹ De heret. ²⁴⁰ De heret. ²⁴¹ De heret. ²⁴² De heret. ²⁴³ De heret. ²⁴⁴ De heret. ²⁴⁵ De heret. ²⁴⁶ De heret. ²⁴⁷ De heret. ²⁴⁸ De heret. ²⁴⁹ De heret. ²⁵⁰ De heret. ²⁵¹ De heret. ²⁵² De heret. ²⁵³ De heret. ²⁵⁴ De heret. ²⁵⁵ De heret. ²⁵⁶ De heret. ²⁵⁷ De heret. ²⁵⁸ De heret. ²⁵⁹ De heret. ²⁶⁰ De heret. ²⁶¹ De heret. ²⁶² De heret. ²⁶³ De heret. ²⁶⁴ De heret. ²⁶⁵ De heret. ²⁶⁶ De heret. ²⁶⁷ De heret. ²⁶⁸ De heret. ²⁶⁹ De heret. ²⁷⁰ De heret. ²⁷¹ De heret. ²⁷² De heret. ²⁷³ De heret. ²⁷⁴ De heret. ²⁷⁵ De heret. ²⁷⁶ De heret. ²⁷⁷ De heret. ²⁷⁸ De heret. ²⁷⁹ De heret. ²⁸⁰ De heret. ²⁸¹ De heret. ²⁸² De heret. ²⁸³ De heret. ²⁸⁴ De heret. ²⁸⁵ De heret. ²⁸⁶ De heret. ²⁸⁷ De heret. ²⁸⁸ De heret. ²⁸⁹ De heret. ²⁹⁰ De heret. ²⁹¹ De heret. ²⁹² De heret. ²⁹³ De heret. ²⁹⁴ De heret. ²⁹⁵ De heret. ²⁹⁶ De heret. ²⁹⁷ De heret. ²⁹⁸ De heret. ²⁹⁹ De heret. ³⁰⁰ De heret. ³⁰¹ De heret. ³⁰² De heret. ³⁰³ De heret. ³⁰⁴ De heret. ³⁰⁵ De heret. ³⁰⁶ De heret. ³⁰⁷ De heret. ³⁰⁸ De heret. ³⁰⁹ De heret. ³¹⁰ De heret. ³¹¹ De heret. ³¹² De heret. ³¹³ De heret. ³¹⁴ De heret. ³¹⁵ De heret. ³¹⁶ De heret. ³¹⁷ De heret. ³¹⁸ De heret. ³¹⁹ De heret. ³²⁰ De heret. ³²¹ De heret. ³²² De heret. ³²³ De heret. ³²⁴ De heret. ³²⁵ De heret. ³²⁶ De heret. ³²⁷ De heret. ³²⁸ De heret. ³²⁹ De heret. ³³⁰ De heret. ³³¹ De heret. ³³² De heret. ³³³ De heret. ³³⁴ De heret. ³³⁵ De heret. ³³⁶ De heret. ³³⁷ De heret. ³³⁸ De heret. ³³⁹ De heret. ³⁴⁰ De heret. ³⁴¹ De heret. ³⁴² De heret. ³⁴³ De heret. ³⁴⁴ De heret. ³⁴⁵ De heret. ³⁴⁶ De heret. ³⁴⁷ De heret. ³⁴⁸ De heret. ³⁴⁹ De heret. ³⁵⁰ De heret. ³⁵¹ De heret. ³⁵² De heret. ³⁵³ De heret. ³⁵⁴ De heret. ³⁵⁵ De heret. ³⁵⁶ De heret. ³⁵⁷ De heret. ³⁵⁸ De heret. ³⁵⁹ De heret. ³⁶⁰ De heret. ³⁶¹ De heret. ³⁶² De heret. ³⁶³ De heret. ³⁶⁴ De heret. ³⁶⁵ De heret. ³⁶⁶ De heret. ³⁶⁷ De heret. ³⁶⁸ De heret. ³⁶⁹ De heret. ³⁷⁰ De heret. ³⁷¹ De heret. ³⁷² De heret. ³⁷³ De heret. ³⁷⁴ De heret. ³⁷⁵ De heret. ³⁷⁶ De heret. ³⁷⁷ De heret. ³⁷⁸ De heret. ³⁷⁹ De heret. ³⁸⁰ De heret. ³⁸¹ De heret. ³⁸² De heret. ³⁸³ De heret. ³⁸⁴ De heret. ³⁸⁵ De heret. ³⁸⁶